

Dok. ref.

17/558-11, jp. 2018022806

Saksbehandler: OYME

Dato:

15.11.2018

Generelt vedtak særlig farlig eller vanskelig skolevei for områder under skyssrett

Dette vedtaket erstatter tidligere vedtak, datert 03.09.2017, journalpost 17/18476.

Vedtak

1. For skoleveier i Birkenes kommune, hvor avstanden er under skyssretten på to/fire kilometer til skolen er det ikke veistrekninger som klassifiseres som «Særlig farlig eller vanskelig skolevei» på generelt grunnlag.
2. Unntak fra pkt.1 gjelder fylkesvei 256 i området ved avkjørselen til Vassbotn. Elever på barnetrinnet som må passere gjennom dette området, kan etter individuell vurdering få vedtak om rett på skoleskyss i perioden fra 15. oktober til 15. april.
3. Unntak fra pkt.1 gjelder riksvei 41 i et område fra avkjørselen til Håbesland, mot Birkeland. Elever i grunnskolen som må passere gjennom dette området, kan etter individuell vurdering få vedtak om rett på skoleskyss. Vedtaket avgrenses til å gjelde elever på følgende gårds- og bruksnummer langs Rv 41: 66/3, 66/5, 66/1, 66/4 og 76/2, og langs Fv 251: 76/16 og 76/18.
4. Unntak fra pkt.1 gjelder riksvei 41 i et område rett sør for bebyggelsen ved Herefoss skole. Elever i grunnskolen som må passere gjennom dette området, kan etter individuell vurdering få vedtak om rett på skoleskyss. Vedtaket avgrenses til å gjelde elever på gårds- og bruksnummer 92/65, langs Rv 41.
5. Unntak fra pkt.1 gjelder fylkesvei 260, Øynaheiveien, fra riksvei 41 til bolighus ca. 1 Km fra krysset. Elever i grunnskolen som må passere gjennom dette området, kan etter individuell vurdering få vedtak om rett på skoleskyss.
6. Unntak fra pkt. 1 gjelder fylkesvei 291, fra lengre kurve med bro til Øvre Engesland. Elever i grunnskolen som må passere gjennom dette området, kan etter individuell vurdering få vedtak om rett på skoleskyss.
7. Vedtak om særlig farlig eller vanskelig skolevei krever en individuell vurdering av eleven og elevens forutsetning for å mestre skoleveien. Pkt. 1 utelukker ikke at elever ut fra sine forutsetninger kan ha rett på skyss. Det er skoleadministrasjonen i kommunen som fatter slike vedtak for elever under grensen for skyssrett.

Lovgrunnlag

Opplæringsloven regulerer retten til gratis skoleskyss:

§ 7-1.Skyss og innløsning i grunnskolen (første ledd)

Postadresse:

Postboks 115, 4795 BIRKELAND

Besøksadresse:

Smedens Kjerr 30, 4760 BIRKELAND

Telefon:

37 28 15 00

E-post:

postmottak@birkenes.kommune.no

Nettside:

www.birkenes.kommune.no

Org.nr.:

964 965 870

«Elevar i 2.-10. årstrinn som bur meir enn fire kilometer frå skolen har rett til gratis skyss. For elevar i 1. årstrinn er skyssgrensa to kilometer. Elevar som har særleg farleg eller vanskeleg skoleveg har rett til gratis skyss utan omsyn til veglengda.»

§ 13-4. Ansvar for skoleskyss m.m. (første ledd)

«Kommunen er ansvarleg for skyss av grunnskoleelevar og vaksne som har rett til skyss på grunn av særleg farleg eller vanskeleg skoleveg. ...»

Utdanningsdirektoratet har også publisert Rundskriv 3-2009 «Retten til skyss», som er en gjennomgang av saksfeltet og tidligere brev fra departementet eller Utdanningsdirektoratet. Rundskrivet tar opp og drøfter en rekke temaer på feltet, som er aktuelle i sektoren, herunder «særleg farleg eller vanskeleg skoleveg».

Bakgrunn for vedtaket

Kommunen har, samtidig med at traséer for elevers skolevei har blitt gjennomgått, undersøkt om skoleveien er trygg eller om det er grunnlag for å vurdere noen veistrekninger eller partier som «særleg farlig eller vanskelig skolevei». Administrasjonen har undersøkt ulike traséer og kommunens trafiksikkerhetsutvalg har vært på befaring flere steder.

Trafiksikkerhetsutvalget har vurdert kriteriene, som også omtales i Rundskriv Udir-3-2009: Trafikktetthet, vegdekke, bredde, vegskulder, fotgjengeroverganger, fartshumper, lys, generell sikt og fartsgrense.

Vurdering

Det følger av opplæringsloven § 7-1 første ledd at elever som har særleg farlig eller vanskelig skolevei har rett til gratis skyss uten hensyn til veilengden. Rundskriv Udir-3-2009 sier at:

«Vilkåret «særleg farleg eller vanskeleg» er eit omgrep som det kan vere vanskeleg å definere ut frå lovteksten. ...

Elevar som ferdast i trafikken vil alltid vere utsette for ein viss fare. Dette er likevel ikkje nok til å få gratis skyss ettersom det må vere tale om ein "særleg risiko". Dette inneber at faren ved å ferdast på denne vegen må vere utanom det vanlege for at vegen skal kunne karakteriserast som "særleg farleg eller vanskeleg" skoleveg for den einskilde elev.

Ved vurderinga av om vegen er "særleg farleg eller vanskeleg" må alle relevante tilhøve ved vegen kartleggjast. Dette kan mellom anna vere trafikktettleik, vegdekke, breidde, vegskulder, fotgjengaroverganger, fartsdumpar, lys, generell sikt, fartsgrense og ulykkesstatistikk. Ein må vere merksam på at trafikktilhøva kan endrast gjennom årstidene, til

---

Postadresse:

Postboks 115, 4795 BIRKELAND

Telefon:

37 28 15 00

E-post:

postmottak@birkenes.kommune.no

Nettside:

www.birkenes.kommune.no

Org.nr.:

964 965 870

Besøksadresse:

Smedens Kjerr 30, 4760 BIRKELAND

dømmes når det gjeld lys/sikt, føre og brøyting. Det må deretter gjerast ei vurdering av om den einskilde elev har føresetnader for å ta seg forsvarleg fram i det aktuelle trafikkbiletet. Ved den individuelle vurderinga må det mellom anna takast omsyn til alder, utvikling, syn og hørsel. ...

I somme tilfelle kan ein kommunal trafikktryggleikskomiteé ha uttalt seg om standarden på ulike skoleveggar skal utløyse rett til skyss. ...

Det er likevel viktig å merkje seg at det alltid må gjerast ei individuell vurdering av eleven i høve til gjeldande lovkrav. Ein elev på 5. årstrinn kan såleis ha rett til gratis skyss, sjølv om det er uttalt frå kommunen at berre elevar på 1. til 4. årstrinn skal ha rett til gratis skyss på ei vegstrekkje.»

Trafikksikkerhetsutvalget har, gjennom å foreta befaringer og sammenligne de ulike områdene, bidratt til å sikre likebehandling uavhengig av hvor man bor i kommunen. Hensikten har vært å gjennomføre en vurdering av «Særlig farlig og vanskelig skolevei» i hele kommunen, for etablere en standard og et utgangspunkt for ettertiden. Det betyr at skoleadministrasjonen i kommunen med dette vedtaket rydder opp i praksisen og sikret likebehandling av alle elever i kommunen når det gjelder vurdering av «særlig farlig og vanskelig skolevei» for de ulike veistrekningene elevene ferdes på.

Når det gjelder skolevei hvor avstanden er under fire kilometer legger skoleadministrasjonen til grunn at Trafikksikkerhetsutvalget ikke har funnet at det er veistrekninger som kan klassifiseres som «Særlig farlig eller vanskelig skolevei».

Vurdering av unntak fra pkt.1 i vedtaket

Tveide/Vassbotn, Fv 256

Vurderingen gjelder et område på fylkesveien ved avkjørselen til Vassbotn. Dette avgrensede området er kupert, med dårlig sikt, høy fartsgrense (80 km/t) og smal veiskulder. Det er også en del tungtrafikk som kjører denne veien. Dette kan kreve oppmerksomhet fra de som ferdes på og langs veien, spesielt på vinterføre med snøskavler. Det kan derfor være grunnlag for å si at spesielt for elever på barnetrinnet kan det å passere dette området være særlig farlig eller vanskelig, spesielt i perioder med dårlig føre. Den gamle jernbanelinjen «Lina» gjennom skogen fra Tveide til Birkeland skole blir også benyttet som skolevei av beboere på Tveide når forholdene ligger til rette for det. Denne har ikke belysning eller snørydding, bortsett fra strekningen fra Natveitåsen til Birkeland skole. «Lina» er ikke et egnet alternativ for elever som bor i Vassbotn, da det vil være omvei for dem.

Årdalen, Rv 41

Vurderingen gjelder et område på riksveien, hvor det er smal veiskulder med grøft på den ene siden av veien og autovern i et parti på den andre siden. Dette gjør at elever som skal passere gjennom området må bevege seg på den siden som ikke har autovern. Her er det også begrenset sikt forbi kurver. Det krever stor oppmerksomhet å ferdes langs veien. Trafikktettheten er variabel, men tidvis høy og det er en del tungtrafikk på veien. Fartsgrensen er her 80 Km/t. Brøytekanter vil kunne vanskeliggjøre passeringer i området. Det er derfor grunnlag for å si at for elever i grunnskolealder kan det å passere dette området være særlig farlig eller vanskelig. Vedtaket avgrenses til å gjelde

---

Postadresse:

Postboks 115, 4795 BIRKELAND

Besøksadresse:

Smedens Kjerr 30, 4760 BIRKELAND

Telefon:

37 28 15 00

E-post:

postmottak@birkenes.kommune.no

Nettside:

www.birkenes.kommune.no

Org.nr.:

964 965 870

elever på følgende gårds- og bruksnummer langs Rv 41: 66/3, 66/5, 66/1, 66/4 og 76/2, og langs Fv 251: 76/16 og 76/18.

Herefoss, Rv 41

Vurderingen gjelder et område på riksveien, hvor det er smal eller meget smal veiskulder, inn mot terrenget på den ene siden av veien og meget smal veiskulder mot høydeforskjell til bakkenivå nedenfor på den andre siden. Det er flere kurver over en kortere distanse, med begrenset sikt forbi kurvene. Det krever stor oppmerksomhet å ferdes langs veien og ferdsel bør hovedsakelig skje på den siden av veien som vender inn mot terrenget. Trafikktettheten er lav, men varierer og det er en del tungtrafikk på veien. Fartsgrensen er her 80 Km/t. Brøytekanter vil kunne vanskeliggjøre passeringer i området. Det er derfor grunnlag for å si at for elever i grunnskolealder kan det å passere dette området være særlig farlig eller vanskelig. Vedtaket avgrenses til å gjelde elever på gårds- og bruksnummer 92/65, langs Rv 41.

Øynaheiveien, Fv 260

Vurderingen gjelder fylkesvei 260, Øynaheiveien, fra riksvei 41 til bolighus ca. 1 Km fra krysset. Veibredden er under 5 meter. Veiskulderen er smal eller veldig smal og det er flere bratte partier med vesentlig høydeforskjell til nivået nedenfor. Det er ikke gatelys, men normalt gode lysforhold. Det er også flere partier med tett vegetasjon nært veien, hvor det er noe dårligere lysforhold. På grunn av mange kurver og tett vegetasjon er det dårlig til moderat sikt, ca. 50 meter. Fartsgrensen er 80 Km/t, men veiens beskaffenhet gjør at en må holde lavere fart. Trafikktettheten er lav eller meget lav. Veidekket er grus. Det er dårlig med møteplasser, smal bro uten gangvei og passeringer vil måtte skje med varsomhet. Vinterstid kan det være ytterligere redusert framkommelighet. Det er derfor grunnlag for å si at for elever i grunnskolealder kan det å passere dette området være særlig farlig eller vanskelig.

Øvre Engesland, Fv 291

Vurderingen gjelder et område på fylkesvei 291, fra lengre kurve med bro til Øvre Engesland. Veibredden er under 6 meter. Det er noe variert veiskulder, for det meste smal. Det er ikke gatelys, men normalt gode lysforhold. Vegetasjon og bergknauser langs veien gir begrenset sikt i enkelte partier. Kurver bidrar også til å redusere sikten i enkelte partier. Fartsgrensen er 80 Km/t. Trafikktettheten er lav og det er få husstander i området. Smal bro i en lengre kurve, med begrenset sikt og med autovern som også begrenser veiskulder. Noe begrenset sikt forbi kurver, men god sikt på lengre strekk. Partier med autovern begrenser muligheten for å trå ut av veien dersom det kommer kjøretøy. Brøytekanter vinterstid vil vanskeliggjøre passeringer.

Om individuell vurdering

Vedtaket om Særlig farlig eller vanskelig skolevei krever en individuell vurdering av eleven og elevens forutsetning for å mestre skoleveien. Det er skoleadministrasjonen i kommunen som fatter slike vedtak for elever under grensen for skyssrett.

Øyvind Mellem

Postadresse:

Postboks 115, 4795 BIRKELAND

Besøksadresse:

Smedens Kjerr 30, 4760 BIRKELAND

Telefon:

37 28 15 00

E-post:

postmottak@birkenes.kommune.no

Nettside:

www.birkenes.kommune.no

Org.nr.:

964 965 870

Fagutvikler utdanning

Vedlegg:

Rapport fra befarings av særlig farlig skolevei - Øvre Engesland, Fv 291, 16.08.2018

Postadresse:

Postboks 115, 4795 BIRKELAND

Telefon:

37 28 15 00

E-post:

postmottak@birkenes.kommune.no

Nettside:

www.birkenes.kommune.no

Org.nr.:

964 965 870

Besøksadresse:

Smedens Kjerr 30, 4760 BIRKELAND